

Elise og Martin Bjølseth

Elise Bjølseth (1877-1968) ble født 23. april 1877 på Bratlien i Vestre Toten. Foreldrene var Martinus Olsen og Helene Maria Olsdatter. Martinus var født på Thorsrud i Vardal som sønn av inderst Ole Christiansen og Eli Larsdatter. Helene var datter av Eli Larsdatter fra Bratlien og gardbrukeren Ole Erlandsen som var født i Gausdal. I 1891 bodde Elise fortsatt på Bratlien og var barnepike for barna til onkel og tante. Foreldrene til Elise bodde da på nabobruket Granum hvor Martinus var «Gaardbruger og Hus-Tømmermand f. eg. Regning». I 1900 bodde hun hos foreldrene på Granum.

Bilde: Widerøe. Bjølsetbakken i Elverum bakerst mot Glomma.

Bjølsetbakken eller **Juliahemmet** var en liten plass på vestsida av fylkesvegen oppe i Søgardsbakken. Her bodde Julius Andersen Kroken og Julia Andreasdr. i 1880-åra. De hadde før bodd i Bronkesvea og i 1890-åra flyttet de til Sundvoll gnr. 1-79 og bodde der i det huset Ener Søberg hadde satt opp til butikk. Der ble de boende også etterat Gudmund Bjølset hadde bygd til en større fløy der sønnen Gudbrand G. Bjølset drev handel, og der Samvirkelaget senere holdt til. Juliahemmet ble utslettet.

Julius Andersen Kroken var født i Bronkesvea 1846 og Julia Andreasdr. var født samme året i Løten. De hadde en stor ungflokk. Julius drev med skigardsgjerding og var en nyttig altnuligmann. Han var sterkt religiøs og en trofast disippel i Albert Lømos menighet. Barna var: Anna f. 1869, Martin f. 1871, Gurine f. 1873, Johan f. 1875, Oline f. 1876, Anton f. 1878, Jonette f. 1881, Einar f. 1882, Olaf f. 1885, Torolf f. 1890. Av disse 10 barna tok de 3 yngste navnet Bjølset og ble i bygda, Olaf som vaktmann i Elverum Sparebank. Anton kalte seg Juliussen og bodde i Furuknappen.

Om Bjølsetbakken i bygdebok for Elverum

Martin Bjølseth ble født 11.03.1871 på Bronkesvea i Bjølsetgrenda, Elverum som sønn av Julia Andreasdatter fra Løten og Julius Andersen Kroken. Julius drev med oppsetting av skigard og var ellers en altnuligmann. Han var sterkt religiøs

og trofast disippel i det som skulle bli Kristi Menighet. Albert Lømo var nabo i Bjølsetgrenda og en av initiativtakerne til denne bevegelsen. Martin var nest eldst i en ungeflokk på 10. Familien hadde flyttet til Bjølsetbakken da Martin flyttet ut. Han må ha tatt etternavnet sitt derfra. Imidlertid bodde han i 1891 i Lillebæk i Elverum hvor han var buntmakerlærling. Mesteren var Olaf Peter Pedersen fra Värmland i Sverige. Han ble titulert som gårdeier i Lillebæk.

Ved folketellingen i 1900 var Martin Bjølseth ugift og bosatt i Totens Bryggeris Gård i Gjøvik. Gården huset senere bokhandlene til Møller og Landmark. Martin hadde avansert til buntmakersvenn og var ansatt hos Lars Johansen Hoel som kom fra Vang på Hedmarken. Ved siden av beskjeftigelsen som buntmaker var Hoel også forlikelseskommisær.

Familien på Gjøvik

Elise og Martin må ha giftet seg i 1900 for i januar 1901 ble datteren Marie Josefine født. De bodde da på Granum. Da Harald ble født i 1902 var adressen Skogveien 5 i Gjøvik. Gata fikk senere navnet Hans Mustads gate. Elise og Martin fikk også barna Wilhelm, f. 1904, Edel, f. 1906 og Bjarne, f. 1910.

Nytt utvalg
av billige herre- og gutteluer. — Billige sledefelder. — Noen brukte kjørepelser. — Skinnluer, skinnkåper, hansker. — Konfirmanthatter og luer.

L. J. HOELS EFTF.
Hatte-, Lue- og Pelsvareforretning
Telefon nr. 7. — GJØVIK — Telefon nr. 7.

Martin Bjølseth ble ansatt hos Hoel da han kom til Gjøvik. Denne annonsen fra 24. november 1934 var rykket inn samme dag som Martin Bjølseth gjorde det kjent at han overdro sin forretning til sønnen Harald. Gjøvik må dermed i denne perioden ha hatt minst to buntmakerforretninger.

Forretningsoverdragelse.
Herved meddeles at jeg har overdratt min bundtmakerforretning i Storgaten 18, Gjøvik, til min sønn, som vil fortsette forretningen uforandret under firmanavn
Harald Bjølseth A/S.
Gjøvik, 28/11 34.
M. Bjølseth.
I henhold til ovenstående tør jeg anbefale forretningen på det beste og tør jeg love mine kunder en solid og betryggende behandling.
Harald Bjølseth A/S.

Annonse i Oppland Arbeiderblad 24. november 1934

De skal sikkert
ha en ny Hatt eller Lue til jul. Eller kanskje noe i Skinnvarer?
Vi har nu et særdeles flott utvalg. Det er ingen tvil om vi skal finne noe som passer for Dem, og prisene er rimelige.

Harald Bjølseth A.s Bundtmakerforretning

Annonse i Oppland Arbeiderblad 19. desember 1934

Marie Josefine Bjølseth (1901-1992) giftet seg med Mauritz Schonhowd (1878-1951) som bygde opp konfeksjonsfabrikken OPKOFA i Gjøvik. Familiens navn og opphav kom fra Skonhovd, nedre østre i Vardal. Peder Pedersen Hvalbye, f. 1821, kom fra Søndre Land og kjøpte garden i 1848. Han solgte, igjen i 1863 og kjøpte Tromsåsen, men tok Skonhovd som slektsnavn. Han var gift med Mari Kristoffersdatter Narum, f. 1828, også fra Søndre Land. De fikk ni barn. Av disse dro Peter Martin, f. 1847, og Mathias, f. 1860, til Ringsaker hvor de slo seg opp på drift av Ring Landhandleri. Dette var lokalisert sammen med Ring Meieri som Peter Martin drev. På Ringsaker hadde de pyntet på etternavnet og skrev for ettertiden Schonhowd.

Peter Martin var gift med Nina Maria Olsdatter fra Østre Toten. Mauritz Schonhowd, f. 1878, var et av deres fem barn. Etter forretningsutdannelse i Oslo slo han seg ned på Skreia og ble ansatt i Totens Ullvarefabrikk. Her arbeidet han 13 år, de siste som firmaets disponent. I 1918 startet han sammen med seks interessenter A/S Oplandenes Confectionsfabrik. Fabrikken skulle ligge på Gjøvik, i kvartal 55 som var innkjøpt, og ha Mauritz Schonhowd som disponent. I denne sammenhengen gikk initiativtakerne ut med en offentlig aksjeinnbydelse. Mauritz må ha løst ut de øvrige aksjonærene for i 1928 annonserte han at han var den eneste ansvarlige innehaveren i det personlige firmaet Oplandenes Confectionsfabrik.

Aktieindbydelse.

Undertegnede indbyder herved til tegning af aktier i et selskab, som under navnet

A/S Oplandenes Confectionsfabrik

agtes startet med det formaal at drive trikotage- og konfektionsfabrik samt manufakturhandel en gross.

Selskabets forretningskontor blir i Gjøvik, hvor for selskabets regning, den for oie-medet velskikkede eiendom i byens centrum, no. 1 i kvartal 55, er indkjøbt for kr. 125 000,00 ved kontrakt af 1. ds.

Paa allerede leverede maskiner for konfektion og en kurant varebeholdning haves haandgivelse af 1. ds. til tidens priser.

Medundertegnede Mtz. Schonhowd skal, med forbehold som i aktieloven bestemt, have ret til at være selskabets disponent, og til som saadan at have sæde i styret.

Aktiekapitalen sættes til minimum kr. 100 000,00, maximum kr. 200 000,00, fordelt paa aktier à kr. 1000,00, lydende paa navn. Af og ved indbyderne er minimumskapitalen kr. 100 000,00, tegnet. Yderligere tegning foregaar i tiden fra 1. til 15. mars d. a. paa lister, som er udlagt til offentlig

Gjøvik den 9. februar 1918.

<p>Petter Oppegaard. Grosserer. Kristiania.</p> <p>J. H. Korshavn. Kjøbmand. Gjøvik.</p> <p>H. Wang. Agent. Kristiania.</p>	<p>J. Dæhlie. Gaardeier. Gjøvik.</p> <p>O. H. Korshavn. Kjøbmand. Gjøvik.</p> <p>Georg Th. Wiik. Agent. Kristiania.</p>
--	--

Mtz. Schonhowd.
(21,44) Tidl. disponent ved Totens Ullvarefabrik.

tegning hos indbyderne, samt i Gjøviks og Oplands Kreditbank og Privatbanken i Kristiania.

Ved tegningen deponeres 25 % af det tegnede beløb, der indsættes paa tegnerens navn i Gjøviks og Oplands Kreditbank. Resten indbetales med 25 % den 15. april og 50 % den 1. juli d. a. Ved efterskudsbetaling beregnes 7 % r. p. a.

Indbyderne forbeholder sig ret til at inddrage tegningslisterne, naar maximumskapitalen er fuldt tegnet, og til at forkaste eller i tilfælde af overtegning af stryge eller reducere efter bedste skjøen hvilkensomhelst tegning.

Udgifterne til juridisk, økonomisk og teknisk bistand ved selskabets stiftelse forbeholdes godtgjort af dette.

Konstituerende generalforsamling vil blive sammenkaldt paa skriftlig maade med mindst 8 dages varsel.

Annonsen i Norsk Kundgjørelsestidende 15. februar 1918

Norge rundt

sælger jeg min konfektion, trikotage og manufaktur. Undersøk derfor altid mine priser og kvaliteter, naar De skal gjøre Deres indkjøp saavel i konfektion, arbeidsklær, trikotage og manufaktur etc. Har nu blandt andet atter godt utvalg i DRESSER i alle prislag.

Oplandenes Confectionsfabrik

(Mtz. Schonhowd.)
Torvet - Gjøvik.

En gros. En detail.

Annonsen i Vestpland 29. mars 1928

OPKOFA — Oplandenes Konfeksjonsfabrik — i Gjøvik, som startet beskjedent i 1920-årene er i ferd med å vokse seg fram til en av byens største bedrifter. Etter at de spesialiserte seg på benklær og barnekonfeksjon i mellomprisklassen er det skjedd en rivende utvikling, og i dag står man foran betydelige utvidelser. Et større bygg føres opp, og når det er klart til nyttår kan bedriften i første omgang øke produksjonen med 50 prosent, samtidig som man vil utvide fra 80 fast ansatte til 120 mennesker. Produktene leveres over hele landet, og nå er vi også kommet inn på eksportmarkedet, sier den unge og driftige disponenten Scott S c h o n h o w d til OA.

Det var faren M t z. S c h o n h o w d som startet bedriften omkring forrige verdenskrig som et aksjeselskap, men ble overtatt privat av senior i 1920 - årene. Produksjonen omfattet da herrekonfeksjon, noe en holdt på med fram til siste krig da om lag 40 men-

Strekkbukse presentert i amerikansk TV
Fabrikken lager også en elegant og morsom strekkbukse i nylon-krep og myrmaterbeskrevet, blant annet med to farger, som er kommet med i en norsk

frihandelsområdet kommer.

Fra 90 000 til minst 120 000 plagg

Schonhowd forteller videre at man nå i et par år har kjørt med 80 fast ansatte mennesker, og utviklingen har nå tvunget fram en utvidelse. Derfor gikk en i gang med å reise et nybygg i fire etasjer som vil gi ytterligere 1000 kvm. gulvplass i tillegg til de 1200 kvm. en har fra før.

I kjelleren og første etasje får en da lager, i annen jakke- og frakkedeje og presseseri, tredje buksekjede, og i fjerde etasje tilskjæreri, moderne spisesal og garderobber. Samtidig blir det lagt inn transportbånd både i og

OPKOFA

foran betydelige

UTVIDELSER

Disponent Scott Schonhowd til høyre og hans verkemester tyder på at kraften fra Hunder-ter kommunestyrets anvisning. Det

Oppland Arbeiderblad 31. oktober 1959

Mauritz Schonhowd giftet seg med den 23 år yngre Marie Bjølseth. De fikk barna Scott Bredo, f. 1929, Edel Synnøve, f. 1932 og Rolf Sverre, 1936. Mauritz gikk bort i 1951 og Scott Bredo tok over som disponent, bare 23 år gammel. Gjennom de neste 30 år skulle firmaet få en stor ekspansjon og beskjeftiget på det meste 350 personer.

Harald Bjølseth (1902-1980) giftet seg med Alvilde Knutsen (1908-1991). Harald tok i 1934 over buntmakervirksomheten etter faren. Alvilde og Harald fikk barna Haakon (1940-2016) og Vigdis f. 1944.

Harald Bjølseth drev sin virksomhet helt til han døde i 1980, 79 år gammel. Forretningen ble drevet noen år av Odd Nygaard. Da den ble lagt ned hadde familien Bjølset vært engasjert i bransjen i Gjøvik i mer enn 80 år.

Harald Bjølseth

Hatter

som herrene trives med . . .

Nu er det tiden til å anskaffe den riktige hatt. Alle moderne typer og modeller finner De hos oss.

Dessuten har vi nu for julen et meget godt utvalg i f. eks. HANSKER, Beseiningsskinn vakker Sølvrev og meget annet. Avlegg oss et besøk, og De vil bli fornøyd — ikke minst for de lave prisers skyld.

Harald Bjølseth A/S

Bundtmakerforretning

Annonse 15. desember 1936

Trygdesjef Wilhelm Bjølseth i Gjøvik går av etter 37 år i stillingen

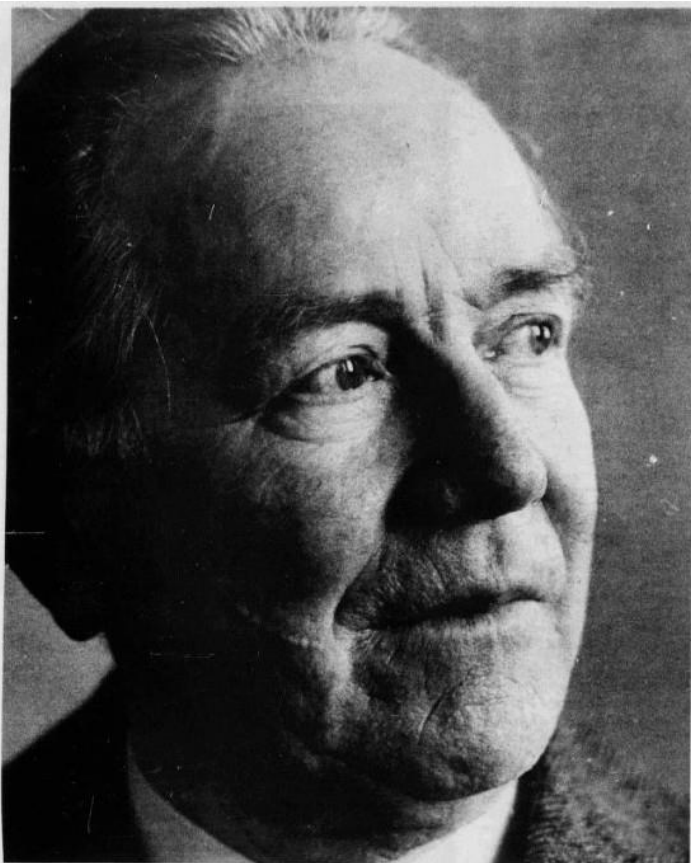
Trygdesjef Wilhelm Bjølseth i Gjøvik trakk seg 1. juli tilbake til pensjonisttilværelsen, etter å ha fungert som trygdesjef tilsammen 37 år. 29 av disse var han ved Vardal trygdekontor, men ved kommunesammenslutningen i 1964 var han selvskreven til stillingen i storkommunen, og har side da arbeidet i Gjøvik.

— Jeg er innfødt Gjøvik-gutt, forteller Bjølseth i en samtale med Oppland Arbeiderblad, — men etter å ha arbeidet i alt 42 år i Vardal, føler jeg meg vel så mye som vardøl.

Foto: Svein Intervju: mayA

Han var da heller ikke så gammel da han i 1921 begynte som lensmannstjent i Vardal under lensmann Meinick. Hele 14 år arbeidet han i dette yrket, både under lensmann Abelvik og lensmann Halvdan Fjell, og dette var noen lærerike og minnerike år. — Det var ikke så lett for en unggutt plutselig å skulle få den nøden og fattigdommen som hersket her på den tida, like innpå livet. — Jeg fikk oppleve krisetida på sitt verste, og inntrykkene fra den sitter meget sterkt igjen. Jeg

I begynnelsen var forholdene for trygdekontoret svært kummerlige. Først hadde vi et lite rom i Gjøvik Meieris lokaler. Siden fikk vi et ekspedisjonsrom i Vardal Sparebanks lokaler, men også her var det trangt, og vi hadde ingen egne kontorer. I 1959 flyttet vi så endelig inn i det nye administrasjonsbygget for Gjøvik og Vardal i Storgata 18, og det var først da vi kom hit at arbeidsforholdene ble gode. Da vi flyttet var vi fem ansatte ved kontoret. I dag har Gjøvik trygdekontor 25

Oppland Arbeiderblad 7. juli 1972

Wilhelm Bjølseth (1904-1995) giftet seg med Nanna Aas (1895-1982). Wilhelm begynte som lensmannsfull-mektig i Vardal. I 1934 ble han trygdesjef i kommunen og fikk fortsatt samme stilling i den nye storkommunen Gjøvik i 1964. Nanna og Wilhelm hadde ingen barn. Nanna var i mange år lærer ved Gjøvik skole og sterkt engasjert i speider-bevegelsen.

Nanna og Wilhelm Bjølseth

Edel Bjølseth (1906-2003) giftet seg med Thoralf Haugen som var sjåfør hos Tiedemands Tobaksfabrik. Til å begynne med distribuerte han varer til butikker og hadde blant annet med plakater som skulle være salgsfremmende. Han var

imidlertid selv ikke-røyker og unnlot ikke å agitere for denne holdningen når han var ute på oppdrag for sin arbeidsgiver. Edel og Thoralf giftet seg i 1933 og flyttet inn i «Etterstadslottet» som var det første borettslaget til OBOS. Edel hadde arvelig belastning fra buntmakerbransjen og arbeidet med som syerske innen faget.

Edel Bjølseth, g. Haugen

Edel og Thoralf Haugen bodde i Etterstadslottet. Bilde: Arbeiderbevegelsens arkiv

Bjarne Bjølseth (1910-1991) var i sin ungdom en god skiløper og en habil fotballspiller for Gjøvik-Lyn. Etter middelskole begynte Bjarne sin yrkeskarriere på Opkofa hos sin onkel Mauritz Schonhowd. På Opkofa arbeidet også Liv Lommerud (1911-1960). De fant tonen, ble et par og forlovet seg i 1936.

De hadde planlagt giftermål sommeren 1940. Da krigen brøt ut

Liv og Bjarne Bjølseth var et par allerede i 1934.

i 9. april 1940 fant de ut at de burde framskynde ekteskapsinngåelsen. Bjarne var nemlig mobilisert som soldat, og med den risikoen og usikkerheten ville de ha formalitetene i orden. De militære oppgavene besto i transport av ammunisjon nordover fra Raufoss. For den nybakte ektemannen endte det godt ved overgivelsen etter kampene ved Segalstad bru. En det ikke gikk godt for var Anders Svarstad, sønn til Sigrid Undset. Han falt under krigshandlingene og Bjarne var en av dem som fikk i oppgave å bære forfattersønnen bort fra slagmarken.

VESTOPPLAND POLITIKAMMER

var representert med et godt bedriftslag i fotball like etter krigen. Reidar Håkensen har kommet med bildet, og han gjenkjenner følgende politifolk: Fra venstre bakre rekke; Bjarne Bjølseth, Olaf Pettersen, Ulf Sunde, Alf Bergengen, Leif Wold, Kåre Etnestad, Oddvar Molstad, ukjent og Torleif Håkensen. Foran fra venstre: Ukjent, ukjent og F. Rud.

Bjarne Bjølseth spilte i sin ungdom fotball for Gjøvik-Lyn. Etter krigen var han innrullert i reservepolitiet og spilte fotball for deres bedriftslag.

Under krigen arbeidet Bjarne på en trevarefabrikk. Sammen med Liv bodde han i Hans Mustadsgate 5 hvor sønnen Bjørn ble født i 1944. Etter hvert ble til at han fikk jobb på flueavdelingen hos Mustad. Der avanserte han slik at han ble formann for hele avdelingen. I 1972 fikk han, sammen med mange andre, gullklokke som anerkjennelse for sitt langvarige og trofaste arbeidsforhold ved bedriften. Ved siden av arbeidet hos Mustad var Bjarne medlem av reservestyret ved Gjøvik politikammer.

Liv Lommerud (1911-1960) var født på Kongsvinger som datter av Anna og Olav Lommerud. Faren hadde litterære interesser og ferdigheter og påvirket kanskje datteren som prøvde seg på teaterscenen i Kongsvinger. Moren Anna var fra Gjøvik, og som ung enke flyttet hun tilbake til hjembyen tidlig på 1930-tallet. Anna og Olav hadde fått fem barn, hvorav fire vokste opp. Den eldste sønnen, Lom Olav, hadde flyttet til Oslo. Liv, Leif Peter og Jan Arve flyttet med til Gjøvik. Etter hvert flyttet sønnene til Oslo. Anna valgte å følge med og bosatte seg i Helgesensgate. Hverken Liv eller hennes brødre ble gamle idet alle døde før fylte 50 år.

Liv Lommerud i tidens mote en gang på 1930-tallet

Liv Lommerud var en ivrig amatørskuespiller under sin ungdomstid i Kongsvinger. Her fra oppsetningen «Vekkeruret» som ble oppført i Herdahlssalen. Liv sittende til venstre.

Martha Kløvnes (1920-2002)

Liv Bjølset hadde dårlig helse ble i lange perioder liggende på Gjøvik sykehus. En av de faste sykepleierne var Martha Kløvnes fra Trøndelag. Bjarne ble gjennom dette godt kjent med henne og etter Livs død i 1960 valgte de å gifte seg.

Ingeborg og Bjørn Bjølseth

Liv og Bjarne Bjølseth fikk ett barn, sønnen Bjørn i 1944. Etter ett års praksis på Tandberg Radiofabrikk studerte han til sivilingeniør ved Norges Tekniske Høyskole i Trondhjem. Etter et studieopphold i USA ble han ansatt hos Tandberg som viseadministrerende direktør i 1971. Planen var at han skulle ta over som øverste leder etter Vebjørn Tandberg. Slik skulle det ikke gå. Økonomiske problemer oppsto, og et nytt styre mente at Bjørn ikke var rette mann for jobben. For Bjørn sin del endte det med at han sluttet og ble ansatt hos IBM hvor han arbeidet resten av sitt yrkesaktive liv.

Martha og Bjarne Bjølseth

Tandbergs nye direktør på snarvisitt

Bjørn Bjølseth kom fra Amerika i går. Tiltrer stillingen mandag

Den nyansatte assisterende administrerende direktør ved Tandberg Radiofabrikk, Gjøvik-gutten Bjørn Bjølseth, kom til Gjøvik i går formiddag etter at han har studert organisasjonsteori ved Graduate Business School i Minneapolis i USA. Bjølseth er hjemme kun på en snarvisitt, da han allerede mandag skal tiltre i sin nye stilling.

Bjølseth blir vel med sine 27 år en av landets yngste administrerende direktører. Og en ting til, han er nærmest uten praksis. Aret før han begynte på Norges Tekniske Høyskole i Trondheim arbeidet han som praktikant ved Tandberg fabrikk, og etter avlagt eksamen på høyskolen var han en kort tid ved Tandbergs utviklings-

laboratorium. I tillegg til litt feriejobbing er dette all den praksis han har.

Tandberg hadde tidligere fortalt Bjølseth at han hadde fulgt med i hans arbeid på høyskolen, han hadde snakket med professorer, og hatt et øye med ham på fabrikk. Den teoretiske bakgrunn Bjølseth har er faglig upåklagelig, men for å sitte som bedriftsleder må man også ha andre kunnskaper. Tandberg rådet meg til å ta kurser i økonomi og organisasjonsteori, og det var også han som anbefalte meg skolen i Minneapolis. Ellers har jeg tatt kurser i organisasjonsteori på Handelshøyskolen i Bergen under militærtjenesten.

Tekst & foto: Terje Olsen

Oppland Arbeiderblad 28. august 1971

Bjørn Bjølseth giftet seg med Ingeborg Hvattum, f. 1944, fra Gran. Hun er datter av Aslaug og Paul Hvattum. Ingeborg utdannet seg til fysioterapeut. Hun arbeidet i Oslo kommune og tok flere spesialistutdanninger innen geriatri og gerontologi. Gjennom dette ble hun godkjent som spesialist i rehabilitering innen geriatri. I sin siste stilling var hun ledende fysioterapeut i Østensjø bydel og koordinator for rehabilitering.

Ingeborg og Bjørn fikk barna Tore, f. 1978 og Liv, f. 1978. Tore giftet seg med Britt-Marie Langåsen og de fikk tvillingene Astrid Martha og Elsa Ingeborg i 2019. Liv giftet seg med Egil Gjerde. De har barna Sofie, f. 2006 og Magnus, f. 2009.

Tore, Ingeborg, Liv og Bjørn Bjølseth

Kilder:

Digitalarkivet Folketellinger og kirkebøker
Anna Lommerud: Slekten Dokken og Sæterbakken-Ruud
Nasjonalbiblioteket: Norske aviser
Bygdebok for Elverum

Muntlige kilder:

Ingeborg og Bjørn Bjølseth